

Στις 10 Οκτωβρίου 2012 καλείται σε απολογία από το Πειθαρχικό Συμβούλιο των μελών ΔΕΠ των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ο συνάδελφος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης, Δημήτρης Πατέλης [...]

Η δίωξη αυτή που θα κριθεί στο Συμβούλιο Επικρατείας είναι μοναδική στα χρονικά. Μετά από τη δίκη των τόνων, το 1943, ποτέ πανεπιστημιακός δεν έχει κληθεί να απολογηθεί στο Πειθαρχικό Συμβούλιο για απόψεις και θέσεις που αφορούν στην ακαδημαϊκή και την πολιτική ζωή του τόπου, ποτέ μετά από τη δίκη των τόνων δεν έχει επιχειρηθεί να διωχθεί πνευματικός άνθρωπος του τόπου στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο επειδή εξέφρασε δημόσια και ανοιχτά άποψη αντίθετη προς «τας αρχάς».

Πηγή: <http://tinyurl.com/gopetition-dpatelis>

Όταν η Ελλάδα του κεφαλαίου διώκει την Φιλοσοφία και τις Κοινωνικές Επιστήμες

-- Για την δίωξη του Δ. Πατέλη--

6 Οκτωβρίου 2012

---

*Στις απαρχές του νέου, στις Ανθρωπότητας
τις πρώτες τις στιγμές, εκεί ορκίζονται όσοι,
όσοι γεννήθηκαν σε μαύρες εποχές.*

Γιάννης Νίνος

Φιλοσοφική Σχολή Σορβόννης

Νίκος Παπούλιας

Σχολή Ανθρακωρύχων Douai,

Τμήμα Αυτοματοποίησης και Πληροφορικής

Τα τελευταία χρόνια η χώρα μας βρίσκεται στο επίκεντρο της μεγαλύτερης στην ιστορία του καπιταλισμού διεθνούς κρίσης. Βρισκόμαστε μπροστά σε μια πρωτοφανή ανοιχτή επίθεση του κεφαλαίου που έχει ως κύριο στόχο την μετατροπή των εργασιακών σχέσεων σε σχέσεις δουλείας και την χωρίς αντίτιμο παραχώρηση της εθνικής δημόσιας περιουσίας. Κάτι τέτοιο δεν μπορεί παρά να βρίσκει εμπόδιο τον εργαζόμενο λαό, τους φοιτητές και το οποιοδήποτε στοιχειώδες ορθολογικό πνεύμα. Για αυτό το λόγο, το σύστημα και τα οργανωτικά του μορφώματα (μέσα μαζικής ενημέρωσης, τύπος, όργανα εξουσίας, παρακρατικές οργανώσεις κτλ), δεν κάνουν άλλο πράγμα από το να

καλλιεργούν την οποιαδήποτε μορφή ανορθολογισμού, φόβου και τρομοκρατίας με σκοπό την πλήρη χειραγωγή του αγωνιζόμενου λαού.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η καλλιέργεια του συναισθήματος του φόβου δεν αποτελεί νέα πρακτική του συστήματος, ο φόβος ως συγκεκριμένη ψυχο-συνειδησιακή κατάσταση συνιστά την βέλτιστη κατά το δοκούν δυνατότητα χειραγωγής του υποκειμένου μέσω ανορθολογικού περιεχόμενου από την κυρίαρχη τάξη (π.χ. ο ρόλος της θρησκείας ιδιαίτερα το μεσαιώνα, η χιτλερική γερμανία, κτλ) Δεν είναι διόλου τυχαίο ότι σε συνθήκες κρίσης ο ανορθολογισμός λαμβάνει σημαντικές διαστάσεις.

Ο ανορθολογισμός ως φαινόμενο της συνείδησης συνιστά κατά κύριο λόγο μια αντιφατική σχέση του χαρακτήρα της σκοποθεσίας κατά την εργασιακή διαδικασία. Ο ανορθολογισμός ως η κατ' εξοχήν αναντιστοιχία της ιδεατής παράστασης του υποκειμένου με το αντικείμενο και την πραγματικότητα καθιστά ανέφικτο το πέρας και συγκεκριμένα το αποτέλεσμα της εργασιακής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, το υποκείμενο φορέας ανορθολογικών ιδεών δεν δύναται να προβάλει θετικό πρόταγμα για τον προοδευτικό μετασχηματισμό της κοινωνίας και στο βαθμό που το κάνει, εξυπηρετεί, εκούσια είτε ακούσια τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης (ο εθνικοσοσιαλισμός συνιστά την εκ των ων ουκ άνευ ανορθολογική πολιτική συνείδηση).

Κατ' αυτόν τον τρόπο, σε συνθήκες γενικευμένης κρίσης η επίθεση στον ορθολογισμό και ιδιαίτερα στις βασικές του μορφές, Φιλοσοφία και Επιστήμη, τίθεται για την κυρίαρχη τάξη ως άμεσο ζήτημα, διότι αυτές είναι που εκφράζουν με άμεσο και επιτακτικό τρόπο το θετικό πρόταγμα για το μέλλον της κοινωνίας. Η Φιλοσοφία και η Επιστήμη ως μορφές κοινωνικής συνείδησης συνιστούν το βασικό τρόπο αναστοχασμού των πραγματικών αναγκών της ανθρωπότητας, γεγονός που τους δίνει μία σχετική αυτοτέλεια εντός της κοινωνίας.

Ετσι η γνώση με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, πάντοτε θα αντιστέκεται σε ότι χρησιμοθηρικό και χειραγωγικό βρίσκεται ενάντια στην ίδια της τη φύση. Για αυτό το λόγο σε συνθήκες κρίσης, τα πραγματικά υποκείμενα της γνώσης και οι φορείς της Επιστήμης αποτελούν άμεσους εχθρούς για το σύστημα.

Σε πείσμα των καιρών και στην γενέτειρα της ίδιας της Φιλοσοφίας την Ελλάδα υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που αντιστέκονται. Άνθρωποι που δεν αναλώνονται απλά στην “ένδοξη” παράθεση της φιλοσοφικής παραγωγής περασμένων αιώνων, μήτε προσκυνούν στον βωμό της τυπικής λογικής και της υπαγωγής της φιλοσοφίας σ' ένα μηχανιστικό συνονθύλευμα όρων και σχημάτων. Υπάρχουν άνθρωποι που δεν παρέδωσαν την φιλοσοφική τους σκέψη στην σχετικοκρατία του “anything goes” και των μεταμοντέρνων τάσεων περί τέλους της ιστορίας για να αποφύγουν τα προβλήματα με τους γραφειοκρατικούς μηχανισμούς του πανεπιστημίου και τους κατασταλτικούς μηχανισμούς του κράτους.

Ένας απ' αυτούς τους ανθρώπους είναι ο φιλόσοφος, δάσκαλος και επαναστάτης **Δημήτρης Πατέλης ο οποίος διώκεται γιατί τόλμησε μέσα από το ερευνητικό του έργο και την πολιτική του δράση να αναδείξει την συγκεκριμένη σχέση που έχει στην σημερινή εποχή η παραγωγική βάση της κοινωνίας με θεσμούς όπως το πανεπιστήμιο^{1,2}, και να συγκεκριμενοποιήσει τα ευρήματα του αυτά στην χώρα του αλλά και στον χώρο εργασίας του μιλώντας όχι αοριστόλογα -- όπως συνηθίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις -- αλλά συγκεκριμένα, για πρόσωπα, γεγονότα και καταστάσεις.**

Ο Δ. Πατέλης διώκεται γιατί το παιδαγωγικό του και ερευνητικό του έργο όταν αυτό εξειδικεύεται και εκλαϊκεύεται απειλεί το σημερινό σάπιο κοινωνικό-οικονομικό καθεστώς. Καθηγητής Φιλοσοφίας στο Γενικό Τμήμα του Πολυτεχνείου Κρήτης, ο Δ. Πατέλης αποτελεί υπόδειγμα δασκάλου-ερευνητή ο οποίος δεν διαχωρίζει το ερευνητικό και παιδαγωγικό του έργο από τη στάση ζωής του. Μαθητής του κορυφαίου σοβιετικού στοχαστή-φιλόσοφου Β.Α. Βαζιούλιν και μέλος της Διεθνούς Ερευνητικής Ομάδας ‘Η Λογική της Ιστορίας’, έχει με αποκλειστικό τρόπο συνεισφέρει μέσω του συγγραφικού και ερευνητικού του έργου, στην ανάπτυξη της Επιστήμης

---

1 Δ. Πατέλης. Η παιδεία ως συνιστώσα της δομής και της ιστορίας. Εκπαίδευση και αξιολόγηση. (http://www.ilhs.tuc.gr/gr/dim_paideia_domi_istoria_politismou.htm)

2 Δ. Πατέλης. Η παιδεία ως συνιστώσα της δομής και της Ιστορίας του Πολιτισμού. (http://www.ilhs.tuc.gr/gr/dim_paideia_domi_istoria_politismou.htm)

καθώς και του τρόπου με τον οποίο διεξάγεται η τελευταία. Η ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα του εν λόγω διανοητή εκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων: **Φιλοσοφία, Φιλοσοφία της Επιστήμης, Επιστημολογία, Πολιτική Οικονομία, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία κ.α.**

Ο Δημήτρης Πατέλης δεν αποτελεί το κλασσικό μοντέλο καθηγητή ο οποίος περιορίζεται στο γνωστικό του αντικείμενο και το ερευνητικό του έργο δεν αποτελεί μία δημοσιογραφικού τύπου 'έρευνα' ανακύκλωσης αναμασημένων πληροφοριών, τάση που όλο και περισσότερο εξαπλώνεται στον ακαδημαϊκό χώρο. Σε συνθήκες που η γνώση και ο ακαδημαϊκός χώρος ολοένα υποβαθμίζονται και εντάσσονται στη λογική της αγοράς, ο Δημήτρης Πατέλης με το έργο του και τη στάση ζωής του αποτελεί λαμπρό παράδειγμα τόσο για τους συναδέλφους του όσο και για τους φοιτητές του.

Η δίωξη του Δημήτρη Πατέλη δεν είναι δίωξη καθαρά ατομική, ούτε είναι μία διαφωνία προσώπων που αφορά αποκλειστικά τον ακαδημαϊκό χώρο, αντίθετα είναι μία πολιτική δίωξη που σκοπό έχει να τρομοκρατήσει τον οποιοδήποτε σηκώνει ανάστημα απέναντι στη δικτατορία της αστικής και υπερεθνικής αστικής τάξης. Πρόκειται ξεκάθαρα για μία γενική επίθεση ενάντια στον ορθολογισμό, στον χώρο της γνώσης, στην Φιλοσοφία και στις Κοινωνικές Επιστήμες.

Επιπλέον, η δίωξη ενάντια στον Δ. Πατέλη σχετίζεται και με το γεγονός ότι ο ίδιος είναι φορέας και συνεχιστής ενός εκ των πιο δημιουργικών και προοδευτικών φιλοσοφικών ρευμάτων που μας κληρονόμησε η πρώτη νικηφόρα σοσιαλιστική επανάσταση στην (μετέπειτα) Σοβιετική Ένωση.

Ανεξάρτητα από την στάση που μπορεί να έχει ο καθένας από εμάς απέναντι στην Ιστορία της Σοβιετικής Ένωσης, η φιλοσοφική τάση που πρεσβεύει ο Δ. Πατέλης αξίζει της προσοχής μας διότι είναι ίσως η μοναδική φιλοσοφική θεώρηση που ούτε εκθειάζει απολογούμενη τον πρώιμο σοσιαλισμό, ούτε αναθεματίζει ως "άσπιλη παρθένος" την πλέον ένδοξη αλλά και τραγική προσπάθεια χειραφέτησης της ανθρωπότητας. Οι παραπάνω κυρίαρχες προσεγγίσεις περί της φύσης του σοσιαλισμού, περιέχουν τόσο ορθολογικά όσο και ανορθολογικά στοιχεία, η μονομέρεια όμως των οποίων τα οδηγεί

είτε σε πλήρη αποδοχή είτε σε πλήρη απόρριψη του τελευταίου. Είναι προφανές ότι η προσέγγιση του πρώιμου σοσιαλισμού από τον Δ. Πατέλη καθώς και από την Λογική της Ιστορίας δεν ανάγεται στις κύριες διαφωνίες που παίρνουν την μορφή ηθικοπολιτικής συμφωνίας ή ασυμφωνίας ούτε παραμένει δέσμια σε εξαρτημένα αντανάκλαστικά του παρελθόντος η ερεθιστικότητα των οποίων επισυμβαίνει από κάποιο αρχετυπικό υπερσημαίνον. Αντιθέτως επικεντρώνεται στις αντικειμενικές και πραγματικές αιτίες τόσο της εμφάνισής όσο και της ήττας των σοσιαλιστικών επαναστάσεων με τρόπο που η μέθοδος προσδιορίζει το αντικείμενο και τον χαρακτήρα της έρευνας και με την σειρά του το αντικείμενο επαναπροσδιορίζει την ίδια τη φύση της μεθόδου.

Η φιλοσοφική τάση που πρεσβεύει ο Δ. Πατέλης και για την οποία διώκεται **ανέλαβε την ευθύνη** της μελέτης των συγκεκριμένων κοινωνικών και οικονομικών νομοτελειών και αντιφάσεων που διέπουν την εμφάνιση, διαμόρφωση, ανάπτυξη αλλά και παρακμή της συγκεκριμένης αυτής φάσης του σοσιαλισμού-κομμουνισμού. Και το έκανε αυτό όχι για να βάλει τα συμπεράσματα της έρευνας της αυτής σε κάποιο μουσείο “άσπλων συνειδήσεων”, αλλά για να διαγνώσει εκείνες τις δυσκολίες και εκείνες τις αντιφάσεις της οικοδόμησης του σοσιαλισμού-κομμουνισμού στον 20ο αιώνα που αντικειμενικά θα αντιμετωπίσουμε ξανά ως ανθρωπότητα στο μέλλον, με σκοπό να είμαστε σε θέση να προετοιμάσουμε κατάλληλα τα επαναστατικά κινήματα της εποχής μας.

Η Λογική της Ιστορίας και ο Δ. Πατέλης διώκονται γιατί αντίθετα με τις συνήθειες εκδοχές του σημερινού Μαρξισμού μιλούν ανοιχτά για το πέρασμα της ανθρωπότητας στην εποχή των **ύστερων σοσιαλιστικών επαναστάσεων**, δίχως να αναλώνονται στον στείρο συναισθηματισμό μιας ουτοπικής, δικαιοκτικής και καταναλωτικό-κεντρικής περιγραφής του κομμουνισμού, αλλά αντίθετα περιγράφουν με συγκεκριμένο τρόπο τις δυνατότητες της ανθρωπότητας για: α) παραγωγή αγαθών σε σχετική αφθονία β) δυνατότητα υποστήριξης της δημιουργικής εργασίας για όλους μέσω της γενικευμένης παραγωγής αυτομάτων από αυτόματα. Μιας αυτοματοποιημένης παραγωγής που ενώ στο σήμερα της καπιταλιστικής βαρβαρότητας σημαίνει φτώχεια μιζέρια και ανεργία, στο αύριο της χειραφετημένης ανθρωπότητας θα σημαίνει την απελευθέρωση του

ανθρώπου από την κοπιαστική, φθοροποιό, επαναλαμβανόμενη και ανιαρή μορφή εργασίας. Με βάση τα παραπάνω, η ανθρωπότητα θα είναι γ) σε θέση να ξεπεράσει τον χαρακτήρα της πολιτικής με τη σημερινή της μορφή, σε μια κοινωνία που θα μπορεί να αναπτύξει ποιοτικά πλέον την έννοια της αντιπροσώπευσης και που θα αντικαταστήσει αυτήν την βουβή άνευ οποιασδήποτε αναστοχαστικής σκέψης σταυροδοσία της ανα τετραετίας “επιλογής” τυράννων, με την άμεση μέσω του διαδικτύου και της τεχνολογίας, συλλογική, συνειδητή σκοποθεσία της οργανικά και εσωτερικά συγκροτούμενης κοινωνίας μέχρι και την άρση της ίδιας της πολιτικής εννοημένης ως μορφής κοινωνικής συνείδησης. Σε μια κοινωνία όχι πλέον πολιτών και ατομικότητων αλλά δ) ολόπλευρα αναπτυσσόμενων προσωπικοτήτων.

Η Λογική της Ιστορίας και ο Δ. Πατέλης διώκονται γιατί μιλούν θαρρετά για το πέρασμα της ανθρωπότητας στην εποχή της Συνθετικής Επιστήμης και της συνειδητής εφαρμογής της Σύγχρονης Διαλεκτικής σε μια σειρά επιστημονικών πεδίων: **από την σφαίρα των κοινωνικών επιστημών και της ψυχολογίας ως την πολιτική οικονομία, την βιολογία και την κυβερνητική**, καταρτώντας αντίστοιχα ερευνητικά προγράμματα. Μιλούν θαρρετά για την εποχή που η Φιλοσοφία, η Επιστήμη, η Επανάσταση και η Τέχνη θα γίνουν το μέτρο με το οποίο θα μετρούν τον χρόνο που κυλά οι άνθρωποι. Την εποχή που ο homo universalis από καθολική ατομικότητα -- κάποιων κατ' εξαίρεση “ιδιοφυών” ατόμων -- θα γίνει καθολική πραγματικότητα ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Τέλος, η Φιλοσοφία, οι Κοινωνικές Επιστήμες, η Λογική της Ιστορίας και ο Δ. Πατέλης διώκονται γιατί γνωρίζουν και κάνουν στάση ζωής τους το γεγονός πως ο αγώνας των ελλήνων εργαζομένων -- όπως και ο αγώνας κάθε λαού -- είναι αγώνας για ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Η Φιλοσοφία και η Επιστήμη μαζί με τον εργαζόμενο λαό θα πρέπει να στηρίζουν και να παλέψουν στο πλευρό τον αγωνιστή Δημήτρη Πατέλη διότι η δίωξη που υπόκειται έχει ως τελικό στόχο τους ίδιους.

Όταν η Ελλάδα του κεφαλαίου και του μνημονίου διώκει την Φιλοσοφία και τις Κοινωνικές Επιστήμες, εμείς που υπογράφουμε αυτό το κείμενο δεν είμαστε ούτε και θα μπορούσαμε ποτέ να είμαστε, αβίαστα “υπερήφανοι” για την καταγωγή μας.

Δεν έχουμε αυταπάτες, δεν είμαστε παρά οι απόγονοι των σκλάβων που έχτισαν στις πλάτες τους τον Παρθενώνα. Πρέπει να μάθουν όμως όλοι πλέον πως αν και απόγονοι σκλάβων έχουμε κάνει πια κτήμα δικό μας, τόσο την τέχνη του Ικτίνου και του Καλλικράτη όσο και την ίδια την Φιλοσοφία, γιατί έχουμε πλάι μας ανθρώπους σαν τον Δ. Πατέλη. Έρχεται ο καιρός λοιπόν που θα διεκδικήσουμε με ζήλο όσα χτίζουμε τόσο καιρό και μας ανήκουν !

Δεν είμαστε απλά οι εργατικές τάξεις στις χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου που εξεγείρονται, δεν είμαστε απλά το σύγχρονο παγκόσμιο προλεταριάτο, μα είμαστε η ίδια η Ανθρωπότητα που συνειδητοποιεί επαναστατικά τον εαυτό της. Γιατί μέσα στα στήθια μας, μέσα στα στήθια των σύγχρονων μισθωτών που αφυπνίζονται, χτυπά η καρδιά 200 χιλιάδων χρόνων ανθρώπινης Ιστορίας. Δεν θα σας χαρίσουμε ούτε στιγμή !

*Φιλοσοφία, Επιστήμη, Επανάσταση και Τέχνη,
σύντροφε: **Segui il tuo corso, et lascia dir le genti***

Υ.Γ «Εμείς δεν ξέρουμε δικολαβίες. Εφαρμόσαμε τους νόμους» , ακούω κάποιον που φωνάζει. Κ' εγω σας λέω: Μοναχ' αν παραβαίνατε τον νόμο, δε θα μ' αδικούσατε ! Γιατί σκοπός των νόμων δεν είναι να τιμωρούν τους φταίχτες, μα τους αδικημένους, και να εμποδίζουνε του κλεμμένους να κλέψουνε κι αφοί. Νόμος θα 'πει θέληση των δυνατών κι η αδυναμία των άβουλων. «Δίκαιον ούκ ἄλλο τι ἢ τὸ τοῦ κρείττονος συμφέρον». --Κ. Βάρναλης – «Η αληθινή απολογία του Σωκράτη»